

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver,

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER
Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

NO. 136

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, DECEMBER 3, 1979

Iranska kriza tudi povzroča politične težave J. Carterju

WASHINGTON, D.C. — Že pred pričetkom krize med ZDA in Iranom je imel predsednik Jimmy Carter precejšnje težave glede volitev, ki bodo prihodnje leto. Njegovi nasprotniki v republikanski in celo v demokratiški stranki so mu očitali neodločnost in nesposobnost pri vodenju ameriške domače in zunanje politike. Javna povpraševanja so pokazala, da je Carterjeva popularnost med volivci padla na izredno nizko raven.

Dolga vrsta republikancev je že napovedala svojo kandidacijo za predsedniške volitve 1. 1980. V demokratiški stranki sta pa sen. Edward M. Kennedy in kalifornijski guverner Jerry Brown sporočila, da bosta tekmovala proti Carterju. Borba med demokrati bo za imenovanje strankinega predsedniškega kandidata.

Prav ta teden je predsednik Carter nameraval začeti svojo volivno kampanjo. Njegovi podporniki so organizirali veliko število političnih prireditvev. Carter je hotel prisostvovati čim večim teh važnih srečanj.

Kriza v Iranu pa ga je prisilila, da ostane v Washingtonu in v Beli hiši. Politični nastopi in govori sedaj, ko talci trpijo v ujetništvu, so za Carterja nemogoči.

Takih ovir pa seveda nimajo drugi predsedniški kandidati, ki potujejo po ZDA in Carterja mirno napadajo. "Lahko jim je," je dejal eden Carterjevih političnih svetovalcev, "ker so brez odgovornosti. Predsednik pa mora paziti na vsako svojo besedo."

Opazovalci v Washingtonu so mnenja, da bo politična usoda predsednika tesno povezana z usodo talcev in izidom iranske krize sploh.

Zadnje vesti

- San Antonio, Tex. — Bivši iranski šah Reza Pahlevi je v nedeljo zjutraj odletel s posebnim letalom ameriške vlade proti Teksasu. Cilj potovanja je bilo letalsko oporišče Lackland, v mestu San Antonio. V tem zelo varnem okolju bo šah nadaljeval z okrevanjem.
- New York, N.Y. — Varnostni svet ZN je sinoči nadaljeval z debato o talcih v Teheranu. Tudi tokrat se Iran ni udeležil seje.
- Tripoli, Lib. — Skupina 2.000 demonstrantov je včeraj vdrla v ameriško poslaništvo v tem mestu in ga oplenila. Libijske oblasti niso ovirale demonstrantov. Vsi uslužbenici so se pravočasno umaknili.

- Washington, D.C. — Včeraj je sen. Edward M. Kennedy prvič javno kritiziral predsednika Carterja zaradi njegovega vodenja ameriške politike napram Iranu in šahu.

VREME

Pretežno sončno in hladno danes z najvišjo temperaturo okoli 37 F. Jutri delno oblačno in toplejši. Najvišja temperatura okoli 43 F.

Novi grobovi

Dr. John Dejak

Včeraj popoldne je na svojem domu na 125 E. 196 St. po dolgi bolezni umrl Dr. John Dejak, ki je pred leti imel svojo zdravniško ordinacijo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. Čas pogreba ob tem poročilu še ni določen.

Mary C. Grdina

Preteklo soboto zjutraj je po dolgi bolezni umrla Mary C. Grdina, hčerka Antonije, rojena Bizil in Antona (oba pok.), sestra Anthonyja J., Franka L., Mrs. Anthony (Catherine) Perko, Jamesa J. in Josepha M., večkrat teta in prateta. Pokojna je umrla prav na 22. obletnici smrti svojega očeta, Antona Grdine. Bila je članica Marije Magdalene št. 162 KSKJ, SZZ št. 50, Društva Martha Washington AMLA in Južno-slovanske zveze Amerike. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na 1053 E. 62 cesti v četrtek, 6. decembra, v cerkev sv. Vida ob 10. dopoldne, nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo jutri, v torek, od 4. do 9. in v sredo od 2. do 9. zvečer. Družina bo hvaležna za darove Slovenskemu domu za ostarele na Neff Road ali za Holy Family Home v pokojnični spomin.

Jean M. Grear

Pretekli četrtek, 29. novembra, je po kratki bolezni umrla v Lake County Memorial West bolnici Jean M. Grear, rojena Hribar, žena Stanleyja, mati Stanleyja, Jamesa (Willowick), Raymonda (Mentor) in Barbare Zgonc (Willowick), 8-krat stara mati, sestra Mary Pucel, Betty Sernel in Olge Glavan (pok.). Pokojna je bila članica in dolgoletna blagajničarka društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ, SZZ št. 50 in Klub Ljubljana. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. danes dopoldne, v cerkev sv. Vida ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš.

Matt Martincic

Preteklo soboto zvečer je v Lake County Memorial West bolnici po kratki bolezni umrl

77 let stari Matt Martincic z 1148 E. 349 St. v Eastlaku, rojen v Dolenjem Jezeru, v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA leta 1920, mož Mary, rojena Zupancic, brat Tonyja (pok.), Franka (Pla.), Mary Modic in Johna (pok.) ter v Sloveniji Francis Kebe, Josepha in Louisa, večkrat stric. Pred leti je pokojnik živel v Chardonu, Ohio. Zaposlen je bil kot strojnik pri Gould Corp. skozi 35 let vse do svoje upokojitve. Bil je član SNPJ št. 126, AMLA št. 12 in Kluba slovenskih upokojencev za Euclid. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v sredo, 5. decembra, ob 9.30 dopoldne, nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes zvečer od 7. do 9. in jutri popoldne od 2. do 4. in zvečer od 7. do 9.

Ida Noske

Včeraj je v Park Rehabilitation Center umrla 74 let stara Ida Noske, roj. Thut, vdova po leta 1977 umrlem možu Arthurju, mati Shirley Burns, Doris Daugherty in Marilyn Alestri, 7-krat stara mati, 1-krat prastara mati. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. Čas pogreba še ni določen.

Letalska nesreča v Antarktiki terjala 257 smrtnih žrtev

AUCKLAND, N.Z. — Reševalci, ki so prišli na kraj letalske nesreče v Antarktiki, so sporočili, da so vsi potniki in člani posadke mrtvi in da so vsi brez dvoma umrli takoj, ko je letalo treščilo v vulkan Erebus. Na letalu je bilo 237 potnikov in 20 članov posadke. Med potniki je bilo tudi 21 Amerikancev.

Strokovnjaki zaenkrat nimajo pojma, zakaj je prišlo do nesreče. Pilot letala ni sporočil nobenih težav med poletom. Rekel pa je, da bo skušal spustiti letalo pod oblaki tako, da bodo potniki lahko kaj zanimivega videli. Nadaljnjih sporočil ni bilo.

Na podlagi tega sklepajo, da okvare na letalu ni bilo in da je pravi vzrok nesreče

Načelnik policije v Clevelandu bo morda Edward P. Kovacic?

CLEVELAND, O. — Vođilni clevelandski časopis Cleveland Plain Dealer je nedavno sporočil, da bo posebni odbor, ki ga je imenoval novi župan George V. Voinovich, predlagal imena štirih kandidatov za mesto načelnika policije. Med njimi je tudi 49 let stari Edward P. Kovacic, ki je slovenskega rodu in ki sedaj načeljuje oddelke za umore (Homicide Unit). Župan Voinovich bo brez dvoma izbral enega med predlaganimi kandidati za načelnika clevelandске policije.

Edward Kovacic je sin Johna Kovacica, ki je bil pred leti zastopnik 23. varde v mestnem svetu. V policijski službi je že nad 20 let in februarja letos je bil imenovan za načelnika oddelka za umore. Neuradno se sliši, da ima Kovacic prednost med vsemi kandidati.

Zupanovo odločitev pričakujejo ta teden.

Oborožene ameriške sile za nujne posege v tujini

WASHINGTON, D.C. — Združene države Amerike nameravajo ustanoviti posebne oborožene oddelke, ki naj bi posredovali na kriznih žariščih po svetu, celo tedaj, ko bodo sile NATO vključene v kako drugo vojno, je sporočil ameriški obrambni minister Brown.

Član zunanje-političnega odbora ameriškega senata je obvestil, da bodo te posebne enote štele več kot 100.000 ljudi, delovale pa bodo skupaj s pripadniki letalskih in pomorskih sil.

.....
pilotova napaka. Strokovnjaki pa poudarjajo, da bodo temeljito pregledali ostanke letala.

Novo zelandijska letalska družba, ki je organizirala ta polet, je povedala, da je to njena prva nesreča, pri kateri so potniki zgubili življenja.

IRAN ZAGROZIL EGIPTU, NAJ NE NUDI POLITIČNEGA AZILA ŠAHU PAHLEVIJU!

TEHERAN, Iran. — Zunanji minister Sadegh Ghotbzadeh je v imenu iranske vlade zagrozil predsedniku Egipta Anvarju Sadatu, naj ne ponudi politični azil šahu Rezi Pahleviju. Pred dnevi je namreč mehiška vlada zavrnila šahovo prošnjo, naj bi podaljšala veljavnost njegovega vizuma. Takoj nato je Sadat šahu sporočil, da sme priti v Egipt.

Ghotbzadeh je na svoji prvi tiskovni konferenci po prevzemu dolžnosti zunanjega ministrstva, kjer je zamenjal Abolahassana Beni-Sadra, trdil, da bi Iran povzročil težave Egiptu, ako bi se šah preselil tja. Isto in še bolj glasno so trdili študentje-fanatiki, ki nadzirajo ameriško poslaništvo v Teheranu. "Povzročili bomo neredu po vsem Srednjem vzhodu, ako se šah pojavi v Egiptu," so izjavili. Ghotbzadeh je pa dodal, da bi morda predali vse ameriške talce revolucionarnemu sodišču, če bi Pahlevi odpotoval iz ZDA.

Med drugim je novi zunanji minister pritrdil, da se Iran ne bo udeležil seje Varnostnega sveta ZN v New Yorku, kar se je tudi zgodilo. Ghotbzadeh je še povedal, da Iran ne bo spoštoval nobenih odločb ali zahtev, ki bi jih VS odobril.

Znano je, da je Homeini Bani-Sadra odslovil, ker je bil Bani-Sadr preveč popustljiv glede talcev in ZDA. Ghotbzadeh naj bi bil bliže mišljenju Homeinija. Kot kaže, bo imel tudi Ghotbzadeh nekaj težav. Na tiskovni konferenci v petek je rekel, da trije ameriški diplomati, ki so od 4. novembra v prostorih zunanjega ministrstva, lahko zapustijo Iran. Pripomnil je le, da jim bo težko nuditi varno pot od ministrstva do letališča, to zaradi protiameriške napetosti v državi.

Ko so skrajneži v poslani-

begunec trdil noč in dan. Ko je zvedel za vračanje domobrancev, je pisal predstavke, opozorila, prošnje in proteste vsem njemu poznamim vplivnim osebnostim, političnim, vojaškim in diplomatskim.

Mnogo dokumentov, ki so bili 30 let neznani zaradi tajnosti arhiva, je prišlo na dan in kažejo podobo velikega močja. Mnogo teh dokumentov bo še prišlo v javnost in v vsakim bo zrastle večina osebnosti dr. Kreka.

Moja posebna zahvala gre vsem bivšim in sedanjim članom Narodnega odbora. Med sedanjimi so nekateri izredno aktivni; prav tako mnogi sodelavci Narodnega odbora. Po njihovem prizadevanju npr. mnogi kongresniki Združenih držav poznajo slovenski problem in v podrobnosti težave koroških Slovencev in primorskih. Poznajmo naše probleme in želje.

štvu slišali o tej izjavi, so odločno protestirali. Omenjeni nu in morali celo biti predanu in moraj celo biti predani sodišču skupaj z drugimi talci. Prav vsi so vohuni, so trdili. Posledica vsega tega je bila sprememba v stališču Ghotbzadeha, ki je že v soboto spretno zanikal svojo prejšnjo izjavo z opravičilo, da ga novinarji niso pravilno razumeli.

Skrajneži vodijo

Opazovalci v Teheranu soglašajo, da so študentje-fanatiki v poslaništvu okrepili svoj vpliv pri vladi v zadnjih dnevih in da jim sedaj morda celo Homeini sledi. Nekateri pa trdijo, da je ajatoli uspelo rešiti se vseh tistih v vodilnem revolucionarnem svetu, ki so bili zmernejšega značaja in da sedaj prevladuje mišljenje skrajnežev, med katerimi je prav Homeini najbolj vnet.

V nekem govoru je Homeini zatrdil, da ve, zakaj predsednik Carter noče izročiti šaha Pahlevija Iranu. Carter to dobro razume, je navajal Homeini, da če bi se šah vrnil v Iran in prišel pred sodišče, bi bilo kmalu vsemu svetu znano, da je Amerika sodelovala pri vseh zločinih, ki jih je zagrešil šah in da torej nosi popolno soodgovornost s šahom. Dokumenti, ki dokazujejo to sodelovanje, so že na razpolago iranski vladi. V soboto in včeraj so študenti v poslaništvu posredovali novinarjem zbirko teh dokumentov, ki kaže govorijo o delovanju CIA v Iranu.

Homeini tudi nasprotuje ideji, ki jo je zagovarjal prejšnji zunanji minister Bani-Sadr, da bi lahko kakšno nepristransko mednarodno sodišče obravnavalo obtožbe proti šahu. To je nemogoče, je dejal ajatola. Zločini so bili storjeni v Iranu in ne v tujini. Veljavna sodna razprava proti šahu se lahko izvrši le v Iranu, in to ob navzočnosti šaha samega.

Kaj s šahom?

Odločitev Mehike, da šaha ne bo sprejela, je presenetila Carterjevo vlado. Predstavnik za tisk tajništva za zunanje zadeve Hodding Carter je rekel, da so ZDA pričakovalce podaljšanje šahovega vizuma od Mehikancev. Dobro poučeni krogi v Beli hiši trdijo, da je Mehika še prejšnji teden tajno sporočila ameriški vladi, da bo odobrila vrnitev šaha.

Nobene tajnosti ni, da bi ameriška vlada prav rada videla odhod šaha v tujino. Carter je pa že rekel, da ne bo pritiskal na šaha glede tega in da ga tudi ne bo izgnal. Problem za šaha in ZDA sedaj je, najti kakšno državo, ki bi se upala Pahlevija sprejeti in njemu ter njegovi družini nuditi potrebno varnost. V Washingtonu so namreč uverjeni, da ako homeinijevcem ne uspe šaha dobiti v svoje

Iz Clevelanda in okolice

Posledice požara—

Požar, ki je v petek zjutraj zajel poslopje Norwood Pharmacy na E. 65 St. in Superior Avenue je povzročil več kot \$200.000 gmotne škode. Ta lekarna je bila pred nedavnim popolnoma obnovljena in je bila edina v tamkajšnji okolici. Lastnika Rudy Kozan in Ed Krasovec dvomita, da bosta na novo gradila v tej sosesčini, ki je sedaj pretežno črna.

Važna seja—

Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ ima važno letno sejo v sredo, 5. decembra, ob 1.30 popoldne v društveni sobi svetovidskega auditorija. Takoj po seji obed in zabava.

Napovedovalec na TV-8—

Začeni s 1. januarjem 1980 bo novi napovedovalec na Channel 8 "Noontime" program Dick Russ, ki je slovenskega rodu. Rodbinsko ime družine je Hlabše, ki še živi v senklerski naselbini, na Myron Avenue blizu Superior.

Seja in večerja—

Podružnica št. 14 SZZ ima sejo in božično večerjo jutri, 4. decembra, ob 6. zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue. Vse članice vabljenе. Tiste članice, ki nameravajo priti, so naprosene, da pokličejo tel. 481-7473.

Lep dar AD—

Rev. A. Žitko, Oakland, Kal. je daroval \$12 v tiskovni sklad Ameriške Domovine. Najlepša hvala!

Potres prizadel Kolumbijo; 50 smrtnih žrtev

BOGOTA, Kol. — Močan potres je prizadel zahodne predele te latinsko-ameriške države ter terjala najmanj 50 smrtnih žrtev. Reševalci so že našli preko 400 ranjenecv. Gmotna škoda je ogromna. Posebno prizadeto je mesto Periera, ki ima 250.000 prebivalcev. Moč potresa so ocenili na 6.4 na Richterjevi lestvici.

roke po diplomatski poti in pritisku, ga bodo skušali ali ugrabiti s silo ali ubiti.

Kljub ponudbi predsednika Sadata, šah noče živeti v Egiptu in je torej malo verjetno, da bo šel tja. Druga možnost je pa Južna Afrika. Oče šaha je živel v izgnanstvu v južnoafriškem mestu Johannesburgu vse do svoje smrti leta 1944. Južna Afrika ima tudi to prednost, da ni odvisna od Srednjega vzhoda glede nafte.

Uslužbenec ameriškega tajništva za zunanje zadeve je novinarju zaupal, da bi brez dvoma šah najraje ostal v ZDA.

Rojaki v Chicagu!

Kdor izmed slovenskih rojakov v Chicagu in okolici bi želel naročiti božični oglas v Ameriški Domovini, se lahko letos obrne na Ludvika Jelenca v Berwynu, Ill. Pokličite ga na tel. 788-2998 čimprej!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in deželo izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$15.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 136 Mon., Dec. 3, 1979

(Zlo)raba slovenščine

V mariborskem tedniku "7 dni" se na humorističen način ukvarjajo z uporabljanjem slovenščine. Kakor vse v našem življenju se tudi slovenščina velikokrat čisto po človeško napačno uporablja — in zlorablja. Ker precej napak delamo tudi sami, objavljamo tu del enega tega prispevka (ponatisnil ga je koroški "Naš tednik"), ki nam na šaljiv način daje nekaj navodil za pravilno uporabo materinega jezika. ("Misli")

Pri nas nekateri delajo s slovenščino kot svinja z mehom, pri čemer je meh seveda — slovenščina. Saj skoraj na vsak korak srečaš kakega Slovence, ki bi o njem po njegovi "slovenščini" sodeč vsak mislil, da je izdelek neke matere, ki je dva meseca služila kje na jugu in je zato pozabila materinščino, ter dveh očetov, izmed katerih je prvi avstrijskega porekla, drugi pa iz Teksasa. Saj smo vrli Slovenci že tako udarjeni s tem, da žvrgolimo vsak po svoje in, denimo, Pomurec sploh ne razume Primorca zaradi česar morata poklicati na pomoč tolmača, če se hočeta sporazumeti. Včasih gre res tudi brez tolmača, toda le tedaj, če sta odslužila vojaščino, nakar se potem pomenita v srbohrvaščini.

Vse bi se dalo še urediti, če bi nekateri Slovenci vsaj pet minut dnevno malo polistali po Slovenskem pravopisu. Tako pa poznam rojake, ki sicer res uporabljajo pravopis, toda zato, da si ga podložijo pod podaljšek hrbta, kadar jim je kakšen stol prenizek. Tako seveda potem ne more biti pravega učinka, ter pravopis na ta način zleze namesto v glavo v tisto nespodobno krajino pod hrbtom!

Vsako posvetovanje o javni (zlo)rabi slovenščine bo seveda uspelo le v primeru, da bo najprej sprejelo sklep o obveznem cepljenju proti jezikovni davici, to je proti napačni slovenščini, srbohrvatizmu, germanizmu, kraticam, predvsem pa seveda proti tujkam, ki so v jeziku isto, kar je rak med boleznimi.

Če začnemo kar pri napačni slovenščini: mislim, da bi morali negovati knjižni jezik ne le po šolah in v tisku, temveč tudi na radiu in televiziji. Ne pa, da je bila pred kratkim le-tam oddaja z jezikovno ganljivo oporečnim naslovom: "Beg pred čem?" (Mislili so: pred čim!) Mislim, da je to bil beg — pred slovenščino.

V tem oziru ga pošteno lomijo tudi nekateri pišočji ljudje in govorniki. Tako nekateri dvomijo "v uspeh" (videz) naših mest obupen. "Čudi jih" (čudijo se), da bodo "koncem" (konec) tedna pričeli prazniki, ne pa da "se bodo pričeli".

"Potom časopisa" (po časopisu) so nekateri izvedeli, da so že izbrani kandidati za "Mis". Tudi — možki! To jih seveda močno preseneča, ker pomotoma mislijo, da so "mis" samo napol slečene ženske, ki imajo edino zaslugo, da so jih starši rodili lepe. Ne vedo pa, da so "MIS" tudi Mediteranske igre Split. Zakaj ne bi mogle biti "sredozemske igre Split"? Seveda bi bila potem njihova kratica pač "SIS" — če že imamo toliko "sisov", bi bil pač eden več!

Naravnost zabavni pa postajajo samoupravljalci, kadar na kakih sejah "iznašajo" in "osvajajo" predloge. Kot da so predlogi jajca! In če kaka govornica kje "iznese" kak predlog, zakaj nato ne zakodakaja? Saj kure zakodakajo, kadar znesejo jajce. Tisti, ki predloge "osvajajo", pa so potemtakem "osvajalci"! Na srečo vsaj nekrvavi, saj osvajaletci so ponavadi krvavi. "Prijetno" boža tudi uho, kadar, recimo, kdo blekne: "Temu ni tako!", ker "temu res ni tako", ampak kvečjemu "To ni tako!". Tudi taki so še vedno, ki stalno "pristopajo k diskusijam okoli stabilizacije" itd. Neki "važič" je celo na TV javno "iznesel" predlog, naj se glede jezikovnega čiščenja "sprovede" nek simpozij "na najvišji ravni" (ravni)! Ne strinjam se z njim niti glede "spovajanja" niti "raveni" niti "simpozija". Simpoziji so namreč v starogrških časih pomenili "gostijo in popivanje z duhovitimi razgovori in pri nas le prečesto na "simpozijih na najvišji ravni" posnemamo stare Grke zlasti glede gostije in popivanja. Glede "duhovitih razgovorov", s katerimi naj bi bili povezani ti simpoziji, skoroda se nisem slišal, da bi bili na gostijah in ponivjanjih pogovori duhoviti. Kvečjemu bojeviti, tako da je včasih treba klicati celo — reševalce.

Ne bomo se tudi nič pregrešili zoner bratstvo in enotnost, če bomo pometali iz slovenščine vse nepotreb-

ne srbohrvatizme; ko nekateri slastno čivkajo, da je kaj "obavežno", da je kdo neki "običajni klippan", nekdo drug pa na "častno reč" neki "propisni gnjavator". "Gnjavator" je po naše "mora" oziroma "človek", ki ga najprej treščiš skozi vrata, potem pa se ti vrne skozi dimnik.

Veliko skrb bo treba posvetiti tudi kraticam, ki ne samo da so ponavadi neresljive uganke, temveč imajo tudi po dva in več pomenov. Kaj je, recimo, "ŽP"? Železniška postaja ali ženitna posredovalnica? Pa to dvoje ima vsaj nekaj skupnega: tako na železniški postaji kot tudi na ženitni posredovalnici se kdo lahko zmoti in stopi — v napačen vlak! Pa zakaj mora strašiti pri nas kratica "OD" (osebni dohodki)? Mar se ne sliši kot jecljanje, če kdo toži, da od "OD" ne more živeti? Razen "OD" imamo tudi kratice "PD". To so "p(osebni) d(ohodki)". Le-ti so včasih na moč skrivnostni in se odkrijejo — če je sreča! — včasih šele na sodnji.

Tudi pri "PZ" ni mogoče takoj uganiti ali pomeni pokojninski zakon ali pa — pogrebni zavod. Sicer pa je to dvoje včasih za kakega upokojenca isto. Za nekatere kratice bi morali razpisati izdatne nagrade, pa jih tudi največji mojstri ne bi mogli razrešiti. Recimo, ko so v Mariboru vprizorili "Veselo pomlad" in je bil kot prireditelj naveden "OO ZMMS DSSS DFM"! Kaj nevarne pa lahko postanejo kratice, če jih kdo poskuša sestaviti iz prvih dveh črk raznih besed. Kdor ima pogum, pa naj uporabi prvi dve črki vsake besede, pri "Društvo ekonomistov" in iz njiju sestavi kratice.

Goflja

Beseda iz naroda...

Božična razslava v Euclid Square Mallu

EUCLID, O. — Ko so leta 1977 po otvoritvi Euclid Square Mall-a pisali, da nameravajo za Božič pripraviti izredno lepo mednarodno razstavo puž, smo se prebivalci Euclida resnično veselili nanjo. Takozvani "research" za to veliko posebnost so delali v Chicagu. Delo je prevzela slovita firma Perren Gerber.

Kakšno je bilo naše razočaranje, ko smo zagledali pod napisom "Slovenes" dve puži v nekakšni hrvaško-dalmatinski noši, si lahko predstavljala vsak Slovenec. Takoj smo se posamezniki hodili pritoževati k managerju, toda brez uspeha. Šele po dvoletnih pritožbah in zamenjavi managerjev, se je novi manager odzval pismu učiteljskega zbora slovenske šole pri Sv. Vidu in bil pripravljen puži preobleči!

Naša znana šivilja narodnih noš ga. Rozalija Zupančič in njena hčerka ga. Olga Petek sta sešili prekrasni narodni noši za naš parček in puži preoblekli. Tako imamo Slovenci letos prvič v treh letih zastopane prave narodne noše na tako poučni mednarodni razstavi!

Gospoj Zupančič in gospoj Petek smo zelo hvaležni za njun trud in opozarjamo vse obiskovalce Euclid Square Mall-a, naj si ogledajo naš parček!

Silva Savernik

Mimogrede iz Milwaukeeja

MILWAUKEE, Wis. — Jesen razgrinja sive pajčolane, sredi novembra nas je že obiskal prvi sneg, ki pa je bil bolj soseznica, sneg pomešan z dežjem. Za november so za beležena sledeča narodna imena: listopad, listognoj, andrejšek, meglovec, zimščak, vahtnik, listnik, gnololist, martinščak, martovšek, enajstnik in poznojesenek. Vreme 1. novembra kaže na marsikaj: Če na mrtvih dan dežuje, zamete zima pričakuje. — Ako je na vseh svetnikov lepo vreme, bo prihodnje leto čudo žita.

Najprijetnejši praznik na podeželju je bil povsod Martin! Žetev in drugi poljski pridelki so bili že pod streho. Živina je prišla s planine in na ta dan je sploh niso vpregali. Na Martinovo se spremeni mošt v vino. V Slovenskih gorah so se kmetje

pozdravljali: Pridi boter, zvečer, čakali bomo vino. In so ob dobri večerji in lanskajlji čakali do polnoči, da je Martin opravil z vinom svoje.

Sonce na Martina — pred durmi huda zima. — Kadar Martin oblake preganja, nestanovitna se zima oznanja. Martin naj bo suh, da pozimi raste kruh. — Če je Martinov plašč v meglo zavil, bo vsak od nas še zime sit. — Na splošno pa velja za november: Če mokro zemljo sneg pokrije, bo malo prida za kmetije. — Listopada južnjina, svečana mrzlo. — Listopada gredo duše v nebo kakor čebulice iz panja. Naj nam jese priznaša z mokroto in tudi s snežno brozgo. Vsem lep jesenski pozdrav!

Iz Chicaga v Frankfurt in nato nas je letalo pripeljalo v romunsko prestolnico Bukarešto, lepo staro mesto, polno bogatih kulturnih in zgodovinskih spomenikov. Naše potovanje v Bukarešto je bilo to pot izrednih znamenj misli med 91-letnim Matijo Golobom, njeno hčerko Ruth in mojo ženo Frances, kateri so s svojimi spodbudnimi in bodrilnimi besedami, da se bodo naše starostne sitnosti in ne prilike na Gerontološki in Geriatric Clinic-i v Bukarešti, katero vodi 82-letna prof. dr. Ana Aslan, ki bo v teh štirinajstih dneh s fizičnim pregledom in nato s tabletami "Aslavita" in injekcijami "Gerovital H3" (GM3), brez da bi prodali za vrnjeno mladost dušo vragu, kot je storil Faust, pričarala v stare kosti lahkotno mladostno moč, gibanje in moškostno počutje.

V naš skupini je bilo 20 ljudi obojega spola iz New Yorka, Chicaga in Milwaukeeja, torej prijetna družba. Razumljivo pa je, da je moral vsakdo od nas pred potovanjem nakazati našemu potnemu vodji ček za \$1,295 in to za 15-dnevno bivanje v hotelu Flora in zdravniške stroške v kliniki dr. A. Aslane. Lepo vreme in prijetna vožnja z letalom nas je pripeljala v petek, 28. septembra, na letališče v Bukarešto, največje mesto v socialistični republiki Romuniji, čez katero drži roko Sovjetska zveza.

Že v mraku so nas na letališču sprejeli na vseh koncih in krajih oboroženi čuvarji javnega in državnega reda. Pregled "Passaportov" brez smehljajev, niti niso pregledali naših kovčkov. Bili so

mrzli, toda korektni. Na letališču in pozneje tudi v samem središču Bukarešte sem opazil, da ljudje govorijo zelo tiho, brez smehljajev, kar mi je potrdilo moje mišljenje, da v nedemokratskih državah moč uniforme ima največjo vlogo, ima prvo in zadnjo besedo.

Na enem delu modernega hotela Flora, kjer smo prenočevali, smo imeli čiste šobe, na drugi strani hotela pa ima svoje prostore dr. Aslanova klinika, ki je pod kontrolo tamkajšnje socialistične vlade. V spodnjih prostorih velike avle je na eni strani sprejemnica hotelskih gostov, banka in menjalnica ter par trgovin, kjer moraš za kupljene predmete plačati v dolarjih. Dolar, čeprav ima danes nizko vrednost, je v Bukarešti pri vseh od vratarja, izvoščaka, natakarija, pa do črnih borzijancev v veliki čast. Opazil sem tudi, da pri mladih fantih so v velikih časteh gotove starejše ženske, neokusno namazane po obrazu, na sebi polno zlatnine in širokogrudne z dolarji, franki in nemškimi markami. Meni se močno zdi, da so take vrste ženske resnično prodale svoje duše zapeljivemu vragu!

Na drugi strani avle je velika in moderna restavracija s točilnico alkoholnih pijač. Sedim v točilnici več kot pol ure. Nihče se ne zmeni za mene, nihče ne vpraša, kaj želim. Končno dobim romunski konjak. Seveda moraš čakati zopet pol ure, da lahko plačaš, kar si popil. To se je dogajalo tudi pri serviranju zajtrka, kosila in večerje. Oni so plačani toliko in toliko, pa jim je malo mar, ali je polna restavracija ali prazna točilnica. Zakaj bi delali, če ni treba in če nimajo nobene koristi. Ker pa smo tudi za hrano v restavraciji plačali še pred potovanjem iz Amerike, je bilo jasno, da so nam servirali turistično hrano brez vsakega okusa. Zanimivo pa je to, da je moral naš vodnik dr. Leo odpotovati nazaj v Ameriko po novo skupino. Predstavil nam je mladega Romunca, ki ga bo nadomestoval za časa njegove odsotnosti. Simpatičen Romunc, večš angleškega jezika, se ni tako brigal za naš dobrobit. Bolj se je brigal za dolarje. Če smo protestirali zaradi slabe hrane v restavracijah, je dejal, da bo že on uredil. Nas je malo potolažil, boljše pa ni bilo, čisto po našem reku: Vrana vrani nikdar ne izkljuje oči.

V teh 14 dneh smo imeli priliko udeležiti se izletov na vse strani Romunije. Moja žena je z drugimi skočila v Istanbul, Turčija, kjer so imele priliko kupovati na tamkajšnjem bazarju in videti nečistočo v mestu. Midva z ženo in še nekateri drugi smo bili navdušeni nad narodnimi plesali in plesalke v narodnih nošah so izvajali svoje narodne plesse z vso ljubeznijo in preciznostjo. Vsi so želi veliko aplavza. Neki drug večer smo šli v "Olimpic Circus", kjer so artisti, telovadci, žonglerji, klavni in dresejerji divjih živali prejeli navdušeno odobravanje za svoja vratolomna izvajanja. Naš rojak Matt Golob pa je dodal, da je vse "O.K." v tem cirkusu, toda pri nas v Wisconsinu imamo večjega in boljšega.

Tri dni pred odhodom iz Bukarešte sva z ženo in še nekaterimi drugimi dobili vstopnice za Bukareško Opero, znano kot eno najboljših v Evropi. Poslušali smo Verdievo opero "Rigoletto" v odlični zasedbi romunskih pevcev. Odlični je bil Rigoletto, bariton Vasile Martinou. Le-

DR. ZDRAVKO KALAN:

Pred trideset leti

Dne 17. septembra 1949 sem stopil v New Yorku na ameriška tla. Ko je ladja pristala, so nam ukazali pripraviti dokumente, se postaviti v vrsto in čakati, da pridemo pred komisijo. S skupino srbskih prijateljev sem se v vrsti pomikal proti jedilnici. Ko sem stopil do vrat, sem šele opazil, da je bilo v jedilnici v polkrogu kakih osem miz in za vsako je sedel en uradnik. Tisti uradnik, ki je sedel pri zadnji mizi ob izhodu, nas je slišal govoriti srbsko. Poklical je tistega izmed nas, ki mu je bil najbližji in ga vprašal:

"Ali si Jugoslovian?"

Ko je ta potrdil, da je, mi je rekel:

"Daj mi papirje in povej vsem Jugoslovanom v tvoji skupini, da pridejo k meni!"

Šli smo k njegovi mizi in mu dali papirje. Pritisnil je žig, se podpisal in rekel:

"Vam ni treba iti od mize do mize. Vem, kdo ste. Videl sem vas v Muenchenu. Če je kdo čist, ste vi... bivši vojni ujetniki in jetniki koncentracijskih taborišč."

Govoril je angleško. Nekaj besed pa je spregovoril tudi v srbsčini.

Kako se je pisal, kdo je bil, nisem nikoli zvedel.

Ko nam je želel dobro srečo v Ameriki, smo bili veseli in srečni, da je imel vsaj en človek dobro mnenje o nas.

Na pomolu me je čakal za Ligo dr. Jože Basaj.

Ker sem bil edini Slovenec na ladji, sva hitro opravila.

Sla sva v mesto. Razkazal mi je nebotičnik "Empire State Building" na 34. cesti. Od tam sva šla še v njegovo pisarno na Madison aveniji in od tam proti slovenski cerkvi. Na Union Square me je peljal v nekoč zelo znano trgovino "S. Klein on the Square", ki mu je morala biti posebno všeč.

"Vidiš, ta trgovina je nekaj čisto ameriškega. Zenske in moški kupijo obleke ali čevlje, se oblečejo ali obujejo. Stare obleke ali čevlje pa vržejo v koš, da jih ni treba nositi domov in tam zavreči. Ko boš nekaj časa tukaj, boš videl, da so Amerikanci zelo praktični ljudje."

Peljal me je do slovenske cerkve na Osmi cesti, pa nisva mogla vanjo, ker je bila zaklenjena. Župnika pa nisva hotela motiti.

"Župnik nas nima posebno rad, zato je boljše, da ga pri miru pustiva!" mi je pojasnil Basaj.

Povedal mi je vse, kar je vedel o cerkvi in župljanih. Revščina! Nekdaj cvetoča naselbina je hiralna.

Sla sva h gospoj Zajc, ki je stanovala blizu cerkve. Bila je dobra, plemenita žena, ki je v visoki starosti šla v stari kraj umret. Takrat je bila še vesela in živahna. Imela je lepo, čisto stanovanje.

Dobro smo jedli in živahno kramljali, da nam je popoldne naenkrat minilo.

Basaj mi je na vsak način hotel pokazati, kje stanuje. Peljal me je zopet na Osmo cesto. Stanoval je v hiši, v kateri so bile na vseh nadstropjih sobe za samske moške. Njegova soba je gledala na dvorišče. Bila je majhna. Celotna celica v gestapovskih zaporih je bila večja. V sobi je bila postelja, mala mizica, stoli, mize, marmeladna pa scena, izvrsten orkester in dobri pevci solisti, vsi to so nam pripravili lep umetniški večer v Bukarešti. O samih kniki pa prihodnjič.

L. G.

zica in en stol. Omara je bila v steni.

Sedel je na posteljo, jaz pa na edini stol.

"Moja soba je majhna in skromna. Spominja me na sobo, ki sem jo imel kot študent na Dunaju. Čutim, da sem se pomladil. Vse, kar potrebujem, imam: hrano, streho nad glavo in vso svobodo, ki si jo moreš predstavljati."

Vrnila sva se k Zajčevi. Njen mož je prišel z dela. S podzemsko železnico sta me on in Basaj odpremila na postajo "Grand Central". Tam sem se vkrcal na vlak.

Niti sanjalo se mi ni, da bom prav kmalu delal za železnico New York Central ali da bom kasneje hodil v Empire State Building v službo.

Ker sem bil sam, sem imel dovolj časa za razmišljanje.

New York je napravil na mene izreden vtis. Nebotičniki — takrat jih je bilo seveda mnogo manj, kakor jih je danes — predori, podzemske železnice, množice, ki so hitele po poslih. Povsod so bili znaki moči in bogastva. Kaj vse more doseči človek v svobodnem tekmovalstvu!

Lepa dekleta

Opazoval sem ljudi. Beli so bili v veliki večini. Danes je drugače. Ker sva šla z Basajem v njegovo pisarno na Madison aveniji in sem ga počakal, da je opravil, sva prišla na cesto zopet okoli poldne. Ulice so bile bolj polne kakor prej. Iz vseh stavb so hiteli ljudje na kosilo. Srečala sva več lepih deklet. Za eno sem se celo ozrl. Bila je izredno lepa in postavbo je imela "za bogove". Basaj me je pokaral, da se preveč zanimam za ženski spol.

"Dragi Jože, Bog jih je ustvaril. Če občudujem njihovo lepoto, občudujem delo Njegovih rok. Lepe so! Ali gledam proč? Nikoli nisem, pa tudi v Ameriki ne bom."

Povedal sem mu, kaj sem doživel z dr. Peganom, pred mnogimi leti v Ljubljani.

"Hitel sem po Miklošičevi cesti na sodišče. Pred menoj je šel ugledni advokat dr. Pegan. Takrat jih je imel že 60. Mlada, lepa punčka, nama je prišla nasproti. Ko je šla mimo Pegana, se je ta ustavil, obrnil in gledal za njo, dokler ga nisem dohitel in prekinil:

"Dobro jutro, gospod doktor, kakor vidim, se še vedno zanimate za mlada, lepa dekleta."

"Točno, gospod kolega, povdarek je na lep in ne na mlad. Mnoge dame srednjih let so tudi lepe. Občudujem lepoto brez zle misli. To ni greh! Bog je tako hotel, saj jih je on ustvaril. Ko me bo to minilo, bom zrel za pokopališče!"

Pegan je bil duhovit go-spod in dober odvetnik.

Dr. Basaj je bil ravnatelj Zadrzne zveze, največje združne ustanove v Sloveniji. Pred vojno je izgubil ženo in sina, po vojni sta bila ubita dva sina, vrnjena s Koroškega. Obe hčerki je imel v Sloveniji. V Ameriki je bil sam. Kot zastopnik slovenske Lige je delal v pisarni National Welfare Catholic Conference in imel 100 dolarjev plače. Za sobo je plačeval 5 dolarjev na teden. Bil je skromen. Nikoli ni tožil ali se skliceval na to, kaj je bil. Vdano je prenašal gorje, ki ga je zadelo.

Bil mi je za vzgled v bodo-čih letih življenja v Ameriki.

Jaz bi pravzaprav moral iti v Ameriko kakih 30 let prej.

(Dalje)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

OLGA'S SLOVENIAN RESTAURANT

689 East 185th Street

JOHN CECI'S SAUSAGES

478 East 152 Street (at N. Marginal Dr.)

Tel. 486-1944

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETOVesele božične praznike in srečno
novo leto vsem gostom, keglja-
čem in kegljačkam, prijate-
ljem in znancem želiANGELA POZELNIK
lastnica

WATERLOO RECREATION

BOWLING ALLEYS

15721 Waterloo Rd.

531-2022

EDMUND J. TURK

VOŠCI VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCI, PO-
SEBNO VSEM MEŠČANOM V 23. VARDI, PRAV VE-
SELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER VELIKO SREČE,
ZADOVOLJNOSTI IN NOVIH USPEHOV V NOVEM
LETU.PRAV VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
ŽELITA VSEM GOSTOM IN PRIJATELJEM
MARY HRIBAR in MARY SUSTARSIC, solastnici

HECKER TAVERN

1194 East 71 St.

Tel: 881-5235

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO
V NOVEM LETU ŽELITA
CHICKIE & EDDIE ABE, lastnika

MAPLE LANES

6918 St. Clair Avenue

Phone 431-9593

• LIQUOR • WINE • BOWLING •

MERRY CHRISTMAS MEDVED'S CAFE

BEER — LIQUOR — WINE

— Open 10 a.m. to 1 a.m. —

1140 E. 67 (Corner Bliss)

361-4398

JENNIE MEDVED and JEAN SADOWSKY, Owners

KOLENDAR društvenih prireditiv

DECEMBER

8. — Božičnica za mladinsko
članstvo društva sv. Marije
Magdalene št. 162 KSKJ v
društveni sobi farne dvo-
rane pri Sv. Vidu. Začetek
ob 2.30 popoldne.9. — Pevski zbor Slovan priredi
jesenski koncert v Sloven-
skem društvenem domu na
Recher Avenue. Začetek ob 4.
popoldne.16. — Društvo sv. Jožefa št.
169 KSKJ priredi ob 3.
popoldne v Slovenskem do-
mu na Holmes Avenue bo-
žičnico za mladinsko član-
stvo.31. — Pevski zbor Korotan
priredi Silvestrovanje v
spodnji dvorani Slovenske-
ga narodnega doma na St.
Clair Avenue. Igra "Alpski
seksket".31. — Upravni odbor Sloven-
skega narodnega doma na
St. Clair Avenue priredi
Silvestrovanje v veliki dvo-
rani SND. Začetek ob 8.
zvečer. Igrajo "Slogars".

1980

JANUAR

12. — Slovenski športni klub
priredi svoj Zimski Večer
z večerjo in plesom v Slo-
venskem domu na Holmes
Avenue. Igrajo "Veseli
Slovenci".13. — Letna delničarska seja
Slovenskega doma na
Holmes Avenue. Začetek ob
2h popoldne.19. — Slovenska pristava pri-
redi vsakoletno "Pristavsko
noč" v Slovenskem narod-
nem domu na St. Clairju.
Igrajo "Veseli Slovenci".

FEBRUAR

1. 2. in 3. Smučarski izlet
Slovenskega športnega
kluba.16. — Dramatsko društvo Li-
lija priredi svojo vsakolet-
no maskarado v Slov. domu
na Holmes Ave. Igra Alp-
ski seksket.17. — Kosilo Slovenske šole
pri sv. Vidu.

MAREC

9. — Dramatsko društvo Li-
lija poda veselo igro "Voda"
malodušja bolj kakor obisk pri
v Slov. domu na Holmes

Ave.

22. — Glasbena Matica priredi
svojo pomladansko večerjo
in ples v Slovenskem na-
rodnem domu na St. Clair
Ave. Začetek ob 6.30 zve-
čer, večerja ob 7., nato ples.
Igrajo Jeff Pecon orkester.

APRIL

12. — Tabor, DSPB Cleveland,
prireja svoj pomladanski
družabni večer v Sloven-
skem domu na Holmes Ave.
Igrajo "Veseli Slovenci".

MAJ

3. — Pevski zbor Korotan pri-
redi pomladanski koncert v
Slovenskem narodnem do-
mu na St. Clair Avenue.
Igrajo "Veseli Slovenci".11. — Materinska proslava
Slovenske šole pri sv. Vidu.

JUNIJ

14. in 15. — Tabor, DSPB
Cleveland, pripravi pri spo-
minski kapelici Orlovega
vrha na Slovenski pristavi
spominsko proslavo 35. ob-
letnice pokolja Slovenskih
Domobrancev, Četnikov in
civilnega prebivalstva.15. — Tabor, DSPB Cleve-
land, obhaja stoletnico roj-
stva ustanovitelja Sloven-
skega domobranstva pok.
Gen. Leona Rupnika.

JULIJ

20. — Piknik Slovenske šole
pri Sv. Vidu na Slovenski
pristavi.

SEPTEMBER

21. — Oltarno društvo sv.
Vida priredi svoje vsako-
letno kosilo v avditoriju
farne šole.

OKTOBER

18. — Tabor, DSPB Cleve-
land, prireja svoj jesenski
družabni večer v Sloven-
skem domu na Holmes Ave.
Igrajo "Veseli Slovenci".

Tek proti malodušju

Strokovnjaki wisconsinske
univerze so objavili ugotovitve
svojih najnovejših raziskav. Po-
skusi, ki so jih delali z manjšo
skupino ljudi, kažejo, da redni
tek zaleže proti raznim vrstam
malodušja bolj kakor obisk pri
psihiatru.

ROBERT B. COATES

VESELE
BOŽIČNE
PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO
LETO

Naznanilo društvenim tajnikom

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam
svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te seznane priobčujemo
po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$20.Društvom, ki imajo mesečni oglaš v tem seznamu, ob-
javljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje ases-
menta in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$20.00 dosti
koristnega.Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre
letni oglaš v imeniku društev Ameriške Domovine in si s
tem zagotovijo tudi priliko za brezplačno objavo društve-
nih vesti in novic.Osem pacientov je redno tek-
lo in se sprehajalo v obdobju
desetih tednov. Pri večini se je
že po treh tednih bistveno spre-
menilo razpoloženje; odlično se
počutijo vse, odkar se je začel
poskus. Te podatke so razisko-
valci primerjali z ugotovitvami
pri kontrolni skupini, ki je red-
no hodila k psihiatrom, ni pa
tekala, oziroma telovadila.Dr. Greist, ki je vodil raziska-
ve, je izjavil, da znanost sicer
že dolgo ve za tesno zvezo med
fizično aktivnostjo in duševnim
zdravjem, vendar so tokrat pr-
vič načrtno raziskali ta prob-
lem. Prav tako je že dolgo zna-
no, da so psihične funkcije lju-
di, ki se redno izpostavljajo te-
lesnemu naporu, mnogo boljše
kot pri tistih, ki tega ne delajo.Če še niste naročnik
AMERIŠKE DOMOVINE,
postanite še danes!

VESEL BOŽIČ IN

SREČNO NOVO LETO

ŽELI VSEM

MHCIG CAFE

7114 St. Clair 361-9359

FRANK & DOROTHY ZITKO

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

Popravilo hiš

Za vsa popravila na hiši, zu-
naj in znotraj, kličite 881-0683
po 5:30 zvečer.

(X)

Looking for couple to do
light janitorial work at the
Willoughby Office Bldg. Suite
available plus salary.
Call 732-7880

(X)

OSKRBNIKA iščemo

Za Slov. delavski dom na
Waterloo Rd. Zakonski par.
Znanje angleščine nujno.
Stanovanje, plača in vse
"utilities". Kličite 481-5378
ali 481-0047.

(X)

For Rent

5 rooms up. 6526 Bonna
Ave. — 361-0033.

(134-136)

V NAJEM

4 sobe, zgoraj, na E. 63 cesti
ter 4 sobe na E. 66 cesti in St.
Clair. Odrasli. Kličite Al
Dailide na tel. 432-1323.

(134-139)

Drapery Sewer Wanted
Experienced. Good pay. Call
after 5 p.m. 851-8857.

(134-136)

Manjše opremljeno stanovanje

Ali pa opremljeno sobo s ko-
palnico, iščem. Ponudbe na
tel. 431-0628 s pogoji in na-
slovom.

(134-136)

FOR RENT

5 Rooms up. St. Paul area.
Call 432-2211

(135-136)

House for rent
6 Rooms. E. 74 St. near St.
Clair. Call 361-5229.

(135-137)

For Sale

1977 Pontiac Firebird. 14,000
actual miles. Extremely
sharp. Call 449-0420.

(135-136)

V najem oddamo

3 opremljene sobe, zgoraj,
v St. Clairski naselbini. Cen-
tralna kurjava. Kličite 481-
1382.

(135-137)

VOŠČIMO VSEM NAŠIM ODJEMAL-
CEM IN PRIJATELJEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETONaše podjetje Vam nudi kompletno izbiro
pohištva za Vaš dom po najnižjih cenah.

NORWOOD FURNITURE INC.

6202 St. Clair Ave.

361-3634

Mr. in Mrs. JOHN J. SUSNIK in sinovi.

SEASON'S GREETINGS

TINO'S BAR

6030 St. Clair Ave.

SORN'S RESTAURANT

RESTAVRACIJA

361-5214

6036 St. Clair Ave.

Priporoča svojo domačo kuhinjo, kjer dobite vedno
jako okusna jedila po zmernih cenah. Točna
postrežba in čistoča v vseh ozirih.JOHN VRANIC — IN ŽENA ANTONIA IN
HČERKA ANNA, NOVI LASTNIKIŽelimo vsem rojakom vesele božične praznike
in srečno novo leto!SEASONS GREETINGS
from

NORWOOD PHARMACY

DISCOUNT PRESCRIPTION CENTER
FREE PRESCRIPTION DELIVERY
FRANK KRASOVEC — RUDOLPH KOZAN

808 E. 185 St.

EAGLE STAMPS FOR EXTRA SAVINGS

HUTCH'S GARAGE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
VSEM OBISKOVALCEM NASE GARAZE IN
PRIJATELJEMMERRY CHRISTMAS AND HAPPY NEW YEAR
TO ALL CUSTOMERS AND FRIENDS!Vesele Božične praznike
in srečno Novo Leto!

JOE'S UNION 76 GAS STATION

6002 St. Clair Avenue

Tel.: 881-7782

Jamčim prvovrstno mehanično delo in se priporočam
vozačem avtomobilov, zlasti hrvatskim in
slovenskim rojakom.

JOE PINJUH

486-7979

481-4544

RAZINGER AUTO RENTAL

24 Hour Limousine and Ambulance Service
Rudolph F. Razingier, President

131 East 194 St. • Euclid, Ohio 44119

BEST WISHES FOR THE HOLIDAY SEASON

SEASON'S GREETINGS

NAMESTO OSEBNIH PISMENIH VOSCIL
ZELIM VSEM MOJIM PACIENTOM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

DR. SONJA K. TOPLAK GLAVINA

ZOBNA ORDINACIJA

Euclid Medical Plaza, 26300 Euclid Ave.

Euclid, Ohio 44132

Telephone: 261-3330

May the happiness
of Christmas
And the spirit it conveys
Be with you
And your loved ones
Through a year of happy days.

FERFOLIA & SONS FUNERAL HOME

5386 Lee Rd. at Broadway, Maple Heights
663-4222

LOUIS L. FERFOLIA - DONALD L. FERFOLIA
DONALD B. FERFOLIA
DONALD B. FERFOLIA, ANTHONY FERFOLIA

Merry Christmas and Happy New Year to All!

BELLA DONNE CREATIONS

6116 GLASS AVENUE

— MARIE SKORICH —

ROYAL DUST CONTROL SERV INC.

CHEMICALLY TREATED
MATS and DUST MOPS
We Supply on a Rental Basis
VINYL BACKED MATS IN DECORATOR COLORS
Weekly or Bi-Weekly Service
SHOP TOWELS — CLING CLOTHS
— SHOP APRONS —

6510 St. Clair

431-1414

VESEL BOŽIČ • SREČNO NOVO LETO

CITY MOTORS INC.

5413 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

FRANK TOMINC

TEL: 881-2388

MERRY CHRISTMAS
AND HAPPY NEW YEAR!

TOM'S PLACE

E. 40 St. and St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

TOM THE BARBER AND JOAN

HAPPY HOLIDAYS

ALOJZIJ BREZNIK:

Študiral sem v mariborskem bogoslovju

XXXV.

Drugo gibanje je bilo mladčevstvo. Nekateri so ga imenovali tomčestvo, ker je ljubljanski profesor Tomec bil glavni ideolog in organizator tega gibanja. Skušalo je organizirati slovensko katoliško življenje po načelih belgijskega žosizma, ki ga je začel kanonik, pozneje kardinal, Cardijn. To gibanje je imelo 3 praktična načela: opazuj, imej močna in pravilna načela, uresničuj svoja načela v svoji okolici; Pij XI. je to organizacijo opisal kot idealno in najbolj učinkovito organizirano Katoliško akcijo; Cardijn se je predvsem zanimal za mlado delavstvo. Tomec pa

je šel korak naprej: v Sloveniji se naj vse katoliško življenje organizira po načelih belgijskega žosizma. Mladčevstvo je hotelo organizirati predvsem dijake in akademike in mlade intelektualce; skušalo je prepričati škofa Rožmana, da je mladčevstvo edino pravilna zamisel, kako naj bo Katoliška akcija organizirana. Menda metode mladčevstva, posebno posameznikov, so začele vedno bolj cepiti slovensko katoliško študirajočo mladino v tri skupine: mladce, stražarje, nevtralce. Ker so nekateri začeli prikazovati mladčevstvo kot slovenski katoliški fašizem ali totalitarizem, je borba posta-

jala ostrejša, tudi radi dejstva, da mladinstvo še ni bilo popolnoma mrtvo. O sporih v Ljubljani smo mariborski bogoslovci precej slišali. Pa zopet: Cukala ni dovolil, da bi se mladčevstvo organiziralo med mariborskimi bogoslovci. Ni ga javno zavračal, ni pa dovolil organizatornega dela, da bi se v bogoslovju mladčevstvo zasedrlo kot organizirana skupina, čeprav je to gibanje imelo med bogoslovci svoje pripadnike in navduševavce. Kaj ga je v tem gibanju posebno motilo? Ko sem že bil kaplan in sem ga srečal v Mariboru, mi je dejal: "Ljubljankani, posebno še laiki, nam ne bodo ukazovali, kako naj vodimo našo (mariborsko) škofijo". Ko smo slišali o razcepah v ljubljanskem bogoslovju, si jih večina bogoslovcev ni želela, ker so spomini na ostro borbo glede možnosti sodelovanja z marksizmom v mariborskem bogoslovju bili še preživo v spominu. Ker sem se zanimal, kako organizirati Katoliško akcijo, sem se zanimal za belgijski žosizem in so me njegova načela navduševala; in sem se zanimal tudi za ljubljansko mladčevstvo; pa se nisem za njega navdušil, ker se mi je zdelo, da je bil preveč izključljiv, preveč v nasprotju s krščansko svobodo v okviru Cerkve kot Kristusovega skrivnostnega telesa.

Danes se mi čudno zdi, da nismo več slišali in se bolj zanimali za Hitlerjev socializem. Dejansko smo malo vedeli o dogajanjih v Nemčiji, o položaju Judov v Nemčiji. "Slovenec" ni veliko poročal o političnih dogodkih v Nemčiji. Tujih časopisov nismo brali. Tujih radio poročil nismo poslušali, ker radio sprejemnikov nismo imeli. Mogoče smo verjeli nemško nacistični propagandi, da je Hitler z reševanjem judovskega vprašanja res reševal Evropo, ko je omejeval vpliv Judov, ki da so igrali važno vlogo v ruski oktobrski revoluciji, ki da so imeli preveč vpliva na nemških univerzah in raznih panogah umetnosti. Ako smo verjeli tej propagandi, smo verjeli, ker nismo nič slišali, kako je Hitler reševal ta problem. In smo še mogoče lažje nasedli tej propagandi, ker smo sami slišali veliko Avstrijcev, kako so upali, da bo Hitler ustvaril red v Avstriji z ukrotitvijo avstrijskih marksistov. Propagande za Hitlerja je bilo veliko, res kritičnega presojanja hitlerjanizma pa malo. Mogoče nam je problem Hitlerja in Judov bil odmaknjen, ker v Sloveniji ni bilo veliko Judov, in niso igrali nobene pomembne vloge ne v kulturnem in ne v gospodarskem življenju Slovenije.

13) Majniški izlet.

To je bila stara tradicija in vodstvo ji ni nasprotovalo. Enodneveni izlet. Vodstvo je določilo datum; izlet je bil vedno v mesecu maju. Nune v mestu so bile naprošene, da naj molijo za lepo vreme na dan izleta. Organizirali smo razne skupine in smo začeli resno razpravljati, kam iti. Ali obiskati kakšnega podeželskega župnika, ki bi bil voljan, nam postreči s hrano in vinom. Ali obiskati romarsko cerkev in obedovati v bližnji gostilni. Ali obiskati kakšno planinsko kočjo. Ko je bilo to razpravljanje končano, je bilo potrebno najti voditelja izletne skupine: ali spiritual ali študijski prefekt ali eden od profesorjev. In pa seveda ravnateljev pristanek. Zgodnja maša in zajtrk, da smo imeli dovolj časa, biti pravočasno na kolodvoru za odhod jutranjih vlakov. Potem smo preživljali dan po programu. Proti večeru pa z vlakom nazaj v mesto. Lahko smo šli na izlet brez talarja, kar v črni obleki in kolarju. Voditelj (Dolje na 8. strani)

Naročite Vaše božično voščilo v Ameriški Domovini čim prej!

Izpolnite spodnji kupon in navedite kakšno voščilo želite, ali za \$10 ali za \$20 ali za \$30 (z vključeno božično sliko), priložite ček in pošljite vse skupaj na naslov:

Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio 44103. ali kličite tel. 431-0628.

Ce želite objaviti Vašega lastnega besedila v božičnem voščilu A.D., dodajte še \$5 (zaradi večje porabe časa stavljenja).

Voščilo št. 1 — \$10.00

Vesele božične praznike
in
srečno novo leto!

VAŠE IME IN NASLOV

Voščilo št. 2 — \$20.00

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
in
SREČNO NOVO LETO!

VAŠE IME IN NASLOV

Voščilo št. 3 — \$30.00

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN
SREČNO NOVO LETO!

VAŠE IME IN NASLOV

Naročam božično voščilo za \$

Ime

Naslov

Mesto Zip

Pošljite na: Ad Dept. Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio 44103

HAVE A MERRY CHRISTMAS AND A
HAPPY NEW YEAR

SHORE CARPET

854 E. 185 St.

COMMERCIAL and RESIDENTIAL CARPET
INSTALLATION 531-0484

FRED, STEVE and CHAD

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

TER ZDRAVO NOVO LETO!

RADDEL & MOSER QUALITY MEATS

17701 Grovewood Ave.
Cleveland, O. 44119

ZA PRAZNIKE IMAMO:

SUNKE — SVEZE IN PREKAJENE

ZARES OKUSNE RIŽEVE in KRVAVE KLOBASE
ZASIGURAJTE SI JIH SEDAJ!

Kličite 531-2885

Blagoslovljene božične praznike in srečno

novo leto želi na novo odprti

ANN'S BEAUTY SALON

na 18501 Waterloo Rd.

Lastnica ANICA BREMEC, ki je vodila

ANN'S BEAUTY SALON na 823 E. 222 St.,

se zahvaljuje vsem cenjenim strankam in

in se v bodoče priporoča. 531-5240.

MERRY CHRISTMAS — HAPPY NEW YEAR

LAKE COUNTY FOREIGN CARS SERVICE Inc.

(AUTO PARTS WAREHOUSE ALSO)

3380 No. Ridge Rd. — Perry, Ohio 44081

JOE VIDMAR - FRANK VIDMAR - LEO VIDMAR

951-1577 (TOLL FREE) — 259-2991

MOTOR REPAIRS — BODY REPAIR — PAINTING

For imported cars and

some domestic small automobiles

SMREKAR HARDWARE

6112-14 St. Clair Ave.

431-5479

Vsem odjemalcem in prijateljem voščimo

vesele božične praznike in srečno novo leto.

PRECISION GRINDING CORP.

PRECISION GRINDING AND GENERAL MACHINING

6717 St. Clair Ave.

Phone: 391-7294

Zelimo vsem rojakom vesele božične praznike in vso
srečo v novem letu!

HAPPY HOLIDAYS

BEST WISHES
FOR A MERRY CHRISTMAS SEASON
AND HAPPY NEW YEAR!

VESELE BOŽICNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

ZELE FUNERAL HOMES, INC.

Dva razširjena in prenovljena pogrebna zavoda:

Office: 452 E. 152nd Street — 481-3118
6502 St. Clair Avenue — 361-0583

DOSTI PROSTORA ZA PARKANJE

VZORNA IN PRVOVRSTNA POSTREZBA!

881-5158

Vesele božične praznike

in

srečno Novo leto

želi

ANTHONY F. NOVAK,

CLEVELAND ACCOUNTING SERVICE

TAXES - ACCOUNTING - AUDITS
ACCOUNT ANALYSES
"Specialized Service to Small Business"

6218 St. Clair Avenue Cleveland, O. 44103

VESELE PRAZNIKE! — HAPPY HOLIDAYS!

SEASONS GREETINGS

HOFBRAU HAUS

1400 East 55th Street

Telephone: 881-7773

Family style Sunday dinners from 1:30 p.m. to 3:30 p.m.
Buffet luncheons Monday through Friday
from 11:30 to 2:30 p.m.

You are cordially invited to dine, drink, dance
and relax at Hofbrau Haus

MIRKO ANTLOGA M. A. TRAVEL SERVICE

6516 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103 • HE 1-3500

VOŠČI VSEM KLIJENTOM, PRIJATELJEM IN
BOJAKOM VESELE BOŽICNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

Študiral sem v maribor. bogoslovju

(Nadaljevanje s 2. strani)
navadno niso oporekali, ako smo si med hojo slekli suknjo in kolar. Ne spominjam se, kdo je kril stroške; ali sami ali vodstvo? Zakaj smo prosili nune, da so molile za lepo vreme? Ako je vreme na dan, določen za izlet, preprečilo izlet, tisto leto izleta pač ni bilo. Dan izleta je vedno bil dan veselja, petja, šal, pri nekaterih mogoče celo malo preveč uživanja vina (kar se je utegnilo zgoditi, ako je župnik — gostitelj imel večje vinograde in je znal neopaženo dotakati vino v kozarce). Naj omenim, da so moji spomini na te izlete zelo zamegljeni.

14) Se je dogajalo vsako šolsko leto... Med šolskim letom. Predvsem ko smo hodili v stolnico. Pa tudi na kakšnem oglu blizu bogoslovja, ko smo poslopje zapuščali za dnevni sprehod, ali se vračali proti poslopju s sprehoda. Nekaj neznanih deklet se je postavljalo na oglih in skušale zbuditi pozornost bogoslovcev, pač tistih, ki so si jih izbrale za svoje "junake". Seveda so se zanimale za privlačne bogoslovce, zlasti za prvoletnike, za "nove". Niso bile kakšne lepote, tudi ne ravno mlade, ne razkošno oblečene. Niso prihajale v bogoslovje na obisk; ali so začele pošiljati svojim izbrancem pisma, ne vem. Če so, dvomim, da so prišla v roke naslovljenca zaradi ravnotežne budnosti. Ali so se v svoje "izvoljence" res zaljubile, ali so resno mislile, da bi njen "izbravec" zapustil bogoslovje zaradi nje, ne vem. Zelo verjetno pa je, da noben bogoslovec ni zapustil bogoslovja radi tistih deklet. Seveda so "izvoljenci" bili izpostavljeni šalam in celo potegavščinam.

15) Osebna duhovna rast. Nimam prav nobenih zapisov in zato sp. spomini megleni. Nikoli nisem imel kakšne beleške, v katero bi zapisoval sklepe, navodila, smernice za svoje duhovno življenje, za osebno duhovno rast. O raznih pripomočkih za duhovno rast sem že pisal; npr. o jutranjih premišljevanjih, o bogoslovnem spiritualu in njegovem delu, o spovedi, o duhovnih vajah, o mesečnih re-kolekcijah, o duhovnem branju. Spiritual ni povdarjal treh stopenj za duhovno življenje: via purgativa — očiščenje, via illuminativa — osvetljevanje, via unitiva — združevanje; cerkvena liturgija mu je bila glavni vir za njegovo vodenje; omenjenih

treh stopenj za duhovno rasti ni prikazoval kot stopenj, ki si sledijo druga za drugo; spo-polnjevanje v eni je obenem rast v ostalih dveh. In smo mu sledili; vsak pač po svoje. Ko smo se pač šaljivo spraševali: na kateri stopnji si že?, sem jaz navadno zatrjeval, da še do prve stopnje — očišče-vanje — sploh prišel nisem; trditev ni bila brez podlage, in se nisem navduševal za razločevanje duhovne rasti na razne stopnje. Popovim, da sem delal napako: sem se preveč ukvarjal s širjenjem znanja o duhovnem življenju in sem premalo apliciral pridobljeno znanje na svoje osebno duhovno življenje. Končno: Karo, spiritual, nam ni priporočal metod zatajevanja svetnikov, ki so živeli v prejšnjih stoletjih; profesor Močnik, cerkveni pravnik, ko nam je razlagal dolžnosti klera, je večkrat ponovil rečenico "Sancti sunt admirandi, sed non imitandi" — Svetnike moramo občudovati, ni jih pa treba posnemati". Tako sta nam oba, vsak na svoj način, povedala, da so svetniki otroci svojega časa in svojega okolja, mi pa da naj duhovno dozorevamo tako, da bomo koristili slovenskemu človeku pred 40 leti. Tako sem ju razumel in sem jima bil hvaležen.

(Dalje prihodnjič)

V BLAG SPOMIN

OB 8. OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA DRAGEGA
MOŽA IN BRATA

JANEZA JAKLIČ

ki nas je za vedno zapustil
3. decembra 1971

Leto za letom se v večnost izliva, težke ločitve spomin se budi; ljubezen do Tebe pa vedno je živa, v vsem našem življenju kot lučka gori.

Zaljujoči:
ROZI — žena
Sestra ANA PETRIČ
z družino v Clevelandu,
sestre in brat z družino v Evropi.
Cleveland, O. 3. decembra 1979.

Slovenski božični darovi

Liga Slovenskih Amerikancev, Inc. ima naprodaj lepo

zbirko slovenskih knjig ter božične kartice. Prekrasne

kartice so delo slovenskih umetnikov, ki živijo v ZDA.

Slovenska knjiga, podarjena sorodniku ali prijatelju je najlepši dokaz vaše zvestobe slovenskemu izročilu in dediščini, prav tako pošiljanje slovenskih božičnih kartic!

Zbirka 12 teh krasnih kartic

stane samo \$2.50!

Knjige in kartice lahko naročite pri:

Liga Slovenskih Amerikancev, Inc.

P.O. Box 32

Brooklyn, N.Y. 11227

Tel.: 1-212-497-6761

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobiva še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Za letos so nove naročnine AD za božična darila znižane: celoletna za ZDA na \$23, za Kanado na \$35, petkova na \$7, petkova za Kanado na \$10. To znižanje je pobuda za nove naročnike in ne za obnovo starih naročnin.

Ako to storite, bomo novemu naročniku poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

K I P O N

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime
cesta
mesto in država
Za to darilo pošiljam znesek \$
Moje ime je
Moj naslov je
mesto in država

DA BI BLAGODEJEN MIR IN SREČA VLADALA
V VAŠIH DOMOVH IN VAŠIH SRCIH MED
BOŽICNIMI PRAZNIKI IN V LETU 1980

da bi potovali vedno prijetno in udobno, da bi radostni
uživali naravne krasote Slovenije, merja in neba ter
vseh krajev, ki jih boste obiskovali

VAM IZ VSEGA SRCA ŽELITA
lastnika najstarejše slovenske potniške pisarne

KOLLANDER WORLD TRAVEL INC.

971 East 185 Street — tel.: 692-2225

Offices in Cleveland, New York and Chicago

MR. IN MRS. AUGUST KOLLANDER

VESELE PRAZNIKE — HAPPY HOLIDAYS!

ALBIN RESNIK FOOD MARKET

3583 East 81st Street Cleveland, Ohio 44105

Phone 641-5471

HAPPY HOLIDAYS!
VESELE PRAZNIKE BRALCEM
AMERIŠKE DOMOVINE.

ZALLER'S ENTERPRISES INC. (ARCO)

598 E. 185 St.

Cleveland, O. 44119

A MOST MERRY CHRISTMAS AND THE
HAPPIEST OF NEW YEARS

THE CLEVELAND SAW & MFG. CO.

1173 East 58th Street

Cleveland, Ohio 44103

431-4211

Vesele božične praznike
in srečno novo leto vam
želi

Best wishes for a Merry
Christmas and a most
happy New Year

DR. VINCENT OPASKAR

ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Avenue

431-4114

HOLIDAY GREETINGS

CENTURY TIRE SERVICE

15300 WATERLOO RD.

531-3536

Sv. Frančišek in jaslice

Božični prazniki so dnevi veselja in družinske sreče. V tem času — osobito na sveti večer — so pozabljena vsa nesoglasja in mehko se naseli v vsako srce. Z radostjo gledajo starši na cvetoče otroke, ki ogledujejo razsvetljeno božično drevesce in ljubke jaslice. Tiha pobožnost nas navdaja, posebno pri pogledu na hlevček z božjim Detetom, njegovo materjo in rednikom. Pa tudi pastirci s svojimi čredami in nebeškim angelom nas spominjajo na prihod Rešenika sveta. Jaslice so najznačilnejši znak božične dobe.

Od nekdaj je bila navada, posamezne cerkvene praznike tudi upodabljati.

V desetem stoletju so prirejali velikonočne igre in nekateri trdijo, da so v enajstem stoletju predstavljali vernikom dejansko skrivnost svete noči. Poročila iz trinajstega stoletja pričajo, da so postavljali pri božičnih igrah tudi jaslice. Postavljali so jih za oltar, a na oltarju je bila podoba Matere Božje, pred oltarjem pa je v angela preoblečen deček oznanjal rojstvo Gospodovo. Novorojenčka je prišlo molit pet pastirjev, s kora pa so se čuli otroški glasovi, pojoči pesem: "Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji!"

Sv. Frančišek Asiški se je odločil, naj se praznuje skriv-

nost božične noči v gozdu pri Grecii. Tam so postavili jaslice, vanje položili speče dete, k jaslim pa privezali voliča in oslco. Iz bližnje okolice so prihiteli pobožni prebivalci s prižganimi lučmi ter peli svete pesmi novorojenemu Detetu. Sv. Frančišek je bral o polnočni maši ter pridigoval o ljubezni Bethlehemskega deteta, do trpečega človeštva. Ta dogodek je prav lepo naslikal ljubljanski frančiškan p. Blaž Farčnik v cerkvi sv. Frančiška v Šiški.

V trinajstem stoletju so bili o božiču v navadi tudi obhodi s petjem. Poročila iz sedemnajstega stoletja pričajo, da so predstavljali pri teh obhodih zaradi priljubljenosti tudi jaslice. V sprevedu šta šla Marija in sv. Jožef, pogosto pa tudi trije kralji, ki so nosili zvezdo. Ostanek te navade so današnji koledniki.

Postavljanje jaslic po cerkvah na današnji način traja že okoli 300 let. Ljudstvo pa je hotelo imeti ta simbol božičnih praznikov tudi doma, zato so se jaslice udomačile v osemnajstem stoletju tudi po hišah in družinah. Jaslice nam predstavljajo plastično skrivnost svete noči in želje, da bi se uresničili angelov klic: "Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!"

ti najbistrejše oko ne zapazi niti ene zvezdice, kjer le ptič roparji hodijo po svojih nočnih potih. Naj ta najina ljubezni napravi iz domovine zopet kraj kakor raj, naj bo ona seme, iz katerega poženo in vzcveto najnežnejše cvetke, kakor požrtvovalnost, nesamoljubje, poštenje in vzajemna odkritosrčnost med vsemi njenimi otroci."

"Naj bo, brat moj, to današnje tvoje dejanje Čehom, dokler bo živel le eden, v večnem spominu, naj se med pravniki naših pravnukov spominjajo kneza Vladislava, naj bo on vzor vsem, ki bi se ne mogli poravnati, naj se prospeh domovine na veke umika vsaki drugi koristi."

Cudno... Vetrovi so umolknil, plameni ognjev, ki so tu in tam že pogasili, so zaplapolali z najjasnejšim žarom, nad sneženo pokrajino so se naglo trgale megle in se razblinjale kakor kakega julijskega jutra... Mesec je brez najmanjšega madeža z demantno svetlobo posvetil bratoma v obraz, v obeh taborih je vojska naenkrat umolknila in vse oči so bile uprte proti temnomodrem nebu, na katerem je bilo polno zvezd in so se družili beli oblaki v najslikovitejše skupine... "Sveti Vavrac..."

Ti dve besedi sta se začuli v tem trenutku s tisočeri ustnic.

In res se je zdelo, kakor da se je nad bratoma zabelil bujen konj, na konju jezdec, ki ima glavo pokrito s starodavno vojvodsko kapo, okoli glave slepeča svetloba, v jezdecu desni razvit bel prapor s črno, skoro tristoletno orlico.

In na to je padla vsa vojska na kolena in po nočni pokrajini se je kakor prej razlegalo burnim glasom klicanje: "Sveti Vavrac, vojvoda češke dežele, naš knez, prosi za nas Boga in svetega Duha! Kriste elejson!"

(Dalje prihodnjič)

V BLAG SPOMIN

OB 22. OBLETNICI, ODKAR JE UMRL NAS LJUBLJENI OCE IN STARI OCE

Anton Grdina

ki je zaspal v Gospodu 1. decembra 1957.

Leto za letom se v večnost izliva, težke ločitve spomin se budi; ljubezen do Tebe pa vedno je živa, v vsem našem življenju kot lučka gori.

Zalujoči ostali:

SINOVI in HČERE
SNAHE, ZET, VNUKI
Cleveland, Ohio, 3. decembra 1979.

Vaclav Beneš-Trebitsky:

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

In straže, ki so si doslej stale nasproti sovražno in druga drugi merile s sulicami v prsi, so metale kopja in sulice od sebe, in vojaki, ki se niso videli še nikdar v življenju, so metali čapke v zrak kakor za stavo... In v marsikaki hiši je klečal star meščan na kolenih in molil s svojo rodbino, kar najgorkeje je mogel: "Utolaži žalostne, varuj nas vsega hudega, sveti Vavrac! Kriste elejson!"

Komu bi bilo pa tudi na misel prišlo, da se vse konča tako srečno, da brata drug proti drugemu niti ne potegneta mečev, da Vladislav pozdravi starejšega brata na očetovih tleh, da mu bo sam prvi iz najpolnejšega grla voščil srečo in dolga leta, da se sam pokloni prvi pred njim v znamenje zvestobe in pokornosti. Kaj takega se še ni zgodilo od pamtiveka. Prigodilo se je sicer nekaj podobnega pred kakimi 75 leti, namreč ko je vojvoda Vladislav tudi iz proste volje pozval na knežji prestol starejšega brata Borivoja. Toda resnični vladar je vendar ostal sam, in bratovska sprava ni trajala dolgo, kajti Borivoj je moral, že z leti obložen, popolnoma zapustiti ne samo vojvodski prestol, ampak tudi rodno zemljo, in tujina je bila utrujeni glavi trda — pretrda blazina.

Bratovska sprava, ki je bila sklenjena v viharu decemberski noči od 5. na 6. decembra 1197, je bila trajnejša kakor le more biti med sinovi enega očeta. Za Premislove vlade so neenkrat nastale zmede in spremembe, v katerih "bi bil mogel Premisl potegniti za seboj večjo moč," toda z v e s t o b a moravskega mejnega grofa se je ustavljala vsemu in se zalesketala zlasti v poznejših letih s kristalno pozornostjo.

Le nekaj glav Vladislavove vojske se je tedaj zamislilo,

ne nekaj obličij je potemnelo in le nekaj ustnic se je stisnilo tesneje, da bi v splošnem vriskanju ne spregovorile morebiti kaj napačnega. To so bili oni, katerim se je go-dilo najboljšo v časih prepira in sovraštva, kateri, dasi po rodu Čehi, niso radi videli na vojvodskem prestolu odločnega kneza, ki se ne bo oziral na osebe, ampak z odločno roko izpulil plevel, kjerkoli ga opazi njegovo bistro oko.

"Le eden — le eden pogoj ti stavim, brat moj — in še tega nikakor za se!"

Kaj bi ti mogel odreči, dragi brat?"

Desnica Vladislavova je bila še vedno v Premislovi.

"Da ne boš štel Zdickega dne v zlo onim, ki so se tedaj spozabili!"

"Nekatere sem izplačal že na tñišenskih tleh... Ostalim iz dna srca rad odpušcam. Mnogo jih je storilo to itak bolj iz bojazni in slabosti, kakor pa iz hudobnosti. In kaj želiš za se?"

"Ti me vprašaš? Brat moj! Za se ne želim nič drugega, kakor da si ostaneva odkritosrčna brata, dokler bova žive-la — nič drugega!"

"Imenujem te za mejnega grofa moravskega! — Ali ho-češ biti? — Na Moravskem je ponoči in podnevi treba bistrega očesa. In ti znaš spajati prijaznost s previdnostjo!"

"Obljubil sem ti zvestobo in pokorščino in zato se ti v vsem pokorim. — Le tega te prosim še enkrat pri vsem, kar ti je ljubo in kar ti je drago: Bodiva si celo življenje, do konca najinih dni, brata, ki imata eno — edino dušo, ki ne poznata večjih in važnejših dolžnosti kakor ljubezen do rodne dežele, ki je v mnogih ozirih tako zelo podobna tej zimski pokrajini, kjer je vse zameteno s snegom, kjer niti božje sonce ne more prodreti megla in posvetiti na nas, kjer ponoči ni-

LIGA SLOVENSkih AMERIKANCEV, INC.

je slovenska ustanova

za ohranjanje naše zavesti, jezika in krščanske dediščine v

Ameriki. Darovi Ligi so davka prosti in jih v davčni prijavi

lahko odpišete.

Pošljite svoj dar na naslov:

LEAGUE S. A., INC., Box 32

Brooklyn, N.Y. 11227

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE!

A MERRY CHRISTMAS

TO ALL OUR CUSTOMERS AND FRIENDS

RICH & SONS

1078 E. 64 St. Tel. 431-9231

— Same Location for 35 Years. —

WISHING YOU THE HAPPIEST OF HOLIDAYS

SAFEWAY TIRE COMPANY

4623 Superior Avenue

Cleveland, Ohio 44103

Phone 881-1737

MERRY CHRISTMAS • HAPPY NEW YEAR
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

LOGAR DRY GOODS

CHILDREN'S — WOMEN'S — MEN'S APPAREL

928 E. 222nd St.

731-6262

Euclid, Ohio

We Give and Redeem Eagle Stamps

HAPPY HOLIDAYS VESELE PRAZNIKE WILKE HARDWARE

809 East 222nd Street

731-7070

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v Ameriki

in Kanadi, zlasti pa še Triglavanom v Milwaukeeju

DRUZINA

JOŽE IN FRANCKA KRISTANC

LONGAR'S MARKET

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

4030 St. Clair Ave.

Cleveland, O. 44103

Open daily: 6:30 A.M. to 6:30 P.M.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

PRIJATEL'S PHARMACY

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions - Vitamins - First-Aid Supplies

vogal St. Clair Ave. in 68th St.

SEASON'S GREETINGS